

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

1

לפני כבוד השופטת חדוה וינבאום וולצקי

ת. ב.

המערער

ע"י ב"כ עוה"ד יוסי טרגש ואח'

נגד

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")

המשיבה

ע"י ב"כ עוה"ד יעקב רהט ואח'

2

החלטה

3

4

1. בפניי בקשת המערער ליתן לו רשות ערעור על החלטות בית משפט השלום בבת-ים, כב' השופטת אידית קליימן-בלק, בת"א 8849-10-20, מיום 3.10.22, 18.10.22 ו- 13.11.22 שבהן דחתה את בקשתו למינוי מומחה בתחום רפואת הכאב.

8

9

ואלה העובדות הצריכות לעניין:

10

2. המערער נפגע בתאונת דרכים ביום 13.8.19 שהיא גם תאונת עבודה. כתוצאה מפגיעתו בתאונה סבל בין היתר משבר בקרסול ימין ונדרש לעבור שני ניתוחים בקרסול עם קיבוע בפלטות וברגים.

14

3. בעניינו של המערער מונו מומחים בתחום האורתופדי, הנוירולוגי והנפשי בהתאם לסעיף 6 א' לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה – 1975 (להלן: "החוק"). בתחומים אלו גם נקבעו נכויות.

18

4. במסגרת הבקשה למינוי מומחים עתר המערער למינוי מומחה בתחום הכאב וזאת מאחר והוא סובל מכאבים חזקים בקרסול וגם מכאבי ראש. עוד טען כי כתוצאה מן הכאבים הוא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

- 1 נטל תרופות חזקות נגד כאבים כמו טרמדקס ואוקסיקונטין אך לא היה בהן כדי להקל על
2 מצבו. בשלב מסוים קיבל אישור לשימוש בקנאביס רפואי ומאז הפסיק לעשות שימוש
3 בתרופות נוגדות כאב אלו. הקנאביס עוזר לו מאוד הגם שנדרש להעלות מינון עד ל – 60
4 גרם בחודש.
5
6 5. לטענת המערער עלות השימוש בקנאביס גבוהה מאד והוא צפוי להוציא מאות אלפי שקלים
7 במהלך החיים רק על טיפול זה.
8
9 6. ביום 18.8.22 עתר המערער למינוי מומחה בתחום רפואת הכאב, זאת לצורך הוכחת טענתו
10 לפיצוי בגין הוצאות הקנאביס.
11
12 7. בית משפט קמא בהחלטתו מיום 3.10.22 דחה את הבקשה למינוי מומחה בתחום הכאב.
13 עם זאת אפשר למערער להפנות שאלת הבהרה למומחה בתחום האורתופדיה בעניין הקשר
14 הסיבתי בין תאונת הדרכים לשימוש בקנאביס.
15
16 8. המערער פעל כמצוות בית משפט קמא והפנה למומחה בתחום האורתופדי שאלת הבהרה,
17 אולם המומחה לא נתן מענה ענייני לשאלה וזאת מחמת טענתו כי הדבר אינו מצוי בתחום
18 הכשרתו.
19
20 9. לאור תשובת המומחה בתחום האורתופדי עתר המערער בשנית לבית משפט קמא וביקש
21 למנות מומחה בתחום רפואת הכאב.
22
23 10. בית משפט קמא בהחלטתו מיום 18.10.22 לא מצא לשנות מהחלטתו בנוגע למינוי מומחה
24 בתחום הכאב, אולם מצא לאפשר למערער להפנות את שאלת ההבהרה למומחה בתחום
25 הניירולוגי.
26
27 11. המערער פעל בהתאם להחלטת בית משפט קמא והפנה שאלת הבהרה למומחה בתחום
28 הניירולוגי, אשר השיב כי הטיפול בכאב ניתן בגין החבלה ברגל ימין אשר לא גרמה לנזק
29 ניירולוגי ולכן עניין זה אינו בתחום מומחיותו.
30
31 12. על רקע דברים אלה, שב המערער ופנה לבית משפט קמא בבקשה למנות מומחה רפואי
32 בתחום רפואת הכאב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

13. בית משפט קמא בהחלטתו מיום 13.11.22 דחה את הבקשה וקבע:

"החלטה בנוגע למינוי המבוקש ניתנה עוד ביום 3/10/22, במסגרתה נדחתה בקשת התובע. תשובות המומחים לשאלות ההבהרה לא העלו ולא הורידו בעניין זה. כידוע מותב זה אינו יושב כערכאת ערעור על עצמו ועל כן, ככל שהתובע אינו מקבל את הדין וזו זכותו בהחלט- שמורה לו הדרך להגיש בר"ע ככל שימצא לנכון. במאמר מוסגר אציין כי במסגרת שאלת ההבהרה ששלח התובע לד"ר דבי במכתבו מיום 19/10/22, טען התובע בסעיף 3 למכתבו כי: "התובע טופל במרפאת כאב". עם זאת, תיעוד הרפואי שצורף כתימוכין לבקשה מיום 18/8/22 לא צורף תיעוד כלשהו ממרפאת כאב, זאת להבדיל מתיק קופת חולים שוטף (אורטופדיה, נוירולוגיה, משפחה/ רפואה פנימית)."

14. על החלטות אלה של בית משפט קמא, שלא למנות למערער מומחה בתחום רפואת הכאב, מונחת הבקשה שבפניי.

טענות המערער

15. דחיית בקשת המערער עשויה להשפיע באופן מהותי על זכויותיו. דחיית בקשתו צפויה לגרום לו נזק ממשי ולהביא לניהולו של הליך שגוי וחסר באופן שיקשה על תיקונו לאחר מתן פסק הדין.

16. יש לראות בדחיית בקשתו של המערער כדחיית תביעתו בכל הנוגע לטענות בעניין נזק בתחום רפואת הכאב.

17. העובדה ששלוש ההחלטות של בית משפט קמא לא נומקו מגדילה עוד יותר את הנטייה להתערב בהחלטות.

18. אמנם ההלכה קובעת כי לא כל תלונה על כאב תצדיק מינוי מומחה בתחום רפואת הכאב, אך לצד זאת נקבע כי במקרים בהם קיימת ראשית ראייה לתסמונת כאב עצמאית או כשמדובר בכאב יוצא דופן שהגורמים המטפלים לא מוצאים לו פתרון יש למנות מומחה רפואי בתחום רפואת הכאב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

19. כאשר מדובר בתביעות מכוח החוק, הגישה הנוהגת במינוי מומחה היא גישה ליברלית. די
בראשית ראייה ולו קלושה לצורך מינוי מומחה מטעם בית המשפט. כאשר מתעורר ספק
בדבר הצורך במינוי מומחה, הספק יטה את הכף לטובת מינוי מומחה רפואי.
20. הראיות שהציג המערער בפני בית משפט קמא הינן הרבה מעבר לראשית ראייה קלושה.
21. תשובות ההבהרה של המומחים דווקא חיזקו עוד יותר את הצורך במינוי מומחה בתחום
רפואת הכאב.
22. המערער עבר תאונה לא קלה בלשון המעטה עם מהלך רפואי אגרסיבי שבמסגרתו הושתלה
לו פלטה עם ברגים שקובעו לתוך העצם. עובר לתאונה לא טופל המערער במשככי כאבים
כלשהם, אך מאז התאונה ועד היום, במשך יותר מ-3 שנים, הוא מטופל ברציפות במשככי
כאבים או קנאביס רפואי. תלונות המערער על כאב שזורות במסמכים הרפואיים.
23. עצם הטיפול בקנאביס רפואי במינון של 60 גרם, הוא כשלעצמו מהווה ראשית ראייה
למינוי מומחה בתחום רפואת הכאב. העובדה כי המערער מתמיד בצריכה של קנאביס
רפואי למרות המחירים הגבוהים הכרוכים בכך, בצירוף המהלך הרפואי שהיה לפני צריכת
הקנאביס, הינם לכל הפחות ראשית ראייה קלושה לכאב יוצא דופן, שלא נמצא לו פתרון
או שהפתרון הוא בקו מתקדם בטיפול.
24. המערער הציג את פנייתה של ד"ר ליביה תמיר למשרד הבריאות מיום 9.12.20 לאשר
שימוש בקנאביס רפואי. בפנייתה ציינה כי אבחנה מחלת כאב כרונית "chronic pain
syndrome" וכן "כאב כרוני נורופטי". פנייה כזו גם נשלחה למשרד הבריאות בימים
26.10.21, 26.5.21, 5.4.22. משרד הבריאות קיבל את ההמלצה ואישר על בסיס אבחנתה
את השימוש בקנאביס רפואי.
25. מעיון בחוות הדעת האורתופדית עולה כי הנכות ניתנה בגין המגבלות האורתופדיות בלבד
ולא בגין הכאב.
26. תשובת המומחים בתחום האורתופדי והניירולוגי לשאלת ההבהרה, לא שללה קשר סיבתי
אפשרי בין השימוש בקנאביס רפואי לבין התאונה, באופן המצדיק חסימת דרכו של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

המבקש להוכיח קשר זה. למעלה מכך, מתשובת המומחים משתמע כי קשר כזה ייתכן,
אלא שהדבר מצריך חיזוי דעה בתחום מומחיות נפרד משלהם.

טענות המשיבה

27. בית משפט קמא צדק בהחלטתו כי אכן לא הייתה כל הצדקה למינוי מומחה רפואי בתחום
רפואת הכאב.

28. כבר במסגרת כתב התביעה עתר המערער למינוי מומחים רפואיים בתחום האורתופדיה,
הנוירולוגיה, הפסיכיאטריה ורפואת כאב. בית משפט קמא בהחלטתו מיום 20.4.21 קבע
כי מצא ראשית ראייה לצורך במינוי מומחים רפואיים בתחום האורתופדיה
והפסיכיאטריה בלבד. משמעות הדבר כי באותה עת לא נמצאה ראשית ראייה למינוי
מומחים בתחום הנוירולוגיה והכאב.

29. מאז מתן ההחלטה ועד לאחר הגשת תחשיבי הנזק והצעת בית משפט קמא לפשרה ביום
2.7.22, לא הוגשה על ידי המערער כל בקשה בעניין מומחה בתחום רפואת הכאב ולא נטענה
על ידו כל טענה בדבר הצורך במינוי מומחה כאב ודי היה באמור כדי להצדיק את דחיית
הבקשה.

30. רק לאחר מתן הצעת בית משפט קמא לפשרה, בגדרה לא הוצע למערער פיצוי בגין הוצאות
קנאביס, הוגשה על ידי המערער בקשה למתן הוראות למינוי מומחה בתחום רפואת הכאב.

31. בכל המסמכים הרפואיים שהוצגו אין ולא נכתבה תלונה על כאבים חזקים באזור הניתוח,
אין ראייה לטיפול בגין כאבים חזקים באזור הניתוח, ובדיקת התייעוד שהוצג מוכיח כי
הטיפול התרופתי החלקי הזמני והלא רציף שניתן לשיכוך כאבים קשור רובו ככולו לכאבים
בכתף, לכאבי ראש, ולכאבים מהם סבל המבקש לפני הניתוח השני שעבר ביום 25.8.19
ובסמוך לאחריו.

32. גם בבדיקות המומחים שמונו מטעם בית המשפט אין שום טענה לכאבים חזקים באזור
הניתוח.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

33. המערער לא טופל במרפאת כאב ולא נבדק על ידי רופא כאב חרף טענותיו המטעות בבית
משפט קמא, לפיהן פנה למרפאת כאב אך התור שקיבל היה לאחר תחילת הטיפול בקנאביס
הרפואי ואז נמסר לו כי אין טיפול נוסף שניתן להציע לו.

34. אין ולו מסמך רפואי אחד המעיד על אבחנה של תסמונת כאב כרונית נוירופטית בכלל או
בקשר לכאבים החזקים באזור הניתוח, עליהם מבוססת הבקשה.

35. התדפיסים שצורפו לבקשה מיום 18.8.22 הינם פלטי מחשב, לא חתומים, לא ברור מי ערך
אותם, טיבם ומעמדם לא הובהרו, אין מדובר במסמך קביל וממילא ד"ר תמיר ליביה
המוזכרת בבקשה איננה מומחית בתחום רפואת הכאב אלא מומחית בתחום האורתופדי
בלבד.

36. המערער לא הודיע על ההליכים המקבילים שניהל במל"ל במסגרת אותה תאונה ויש לזקוף
התנהלותו הבעייתית בעניין זה לחובתו.

דיון

37. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור, בתגובה, בתשובה לתגובה, בחוות דעת המומחים
כולם, במסמכים הרפואיים ובהחלטות בית משפט קמא מצאתי לדון בבקשת רשות הערעור
כבערעור ולקבלה.

38. ברע"א 4299/07 משה ציון נ' אליהו חברה לביטוח בע"מ, מיום 22.10.07, התווה המשנה
לנשיאה כב' השופט ריבלין את הקווים המנחים ביחס למינוי מומחה נפרד בתחום הכאב
במסגרת תביעה המתנהלת מכוח החוק וקבע:

"כעניין שבעיקרון, אין לפסול את האפשרות למנות מומחה בתחום הכאב. מקובלת עלי
העמדה שבמקרים מתאימים יש להתייחס לכאב כנושא העומד בפני עצמו, שכן ללא
ספק, מדובר בעניין שיש לו לעיתים השפעה מרחיקת לכת על האדם-הסובל, על איכות-
חיינו ועל אפשרויות ההסתגלות והתפקוד שלו לאחר התאונה. יחד עם זאת, ברי כי לא בכל
מקרה שבו קיימת תלונה על כאב, יש למנות מניה וביה מומחה ייחודי לתחום זה; ניתן
לא אחת להסתפק בהתייחסות של המומחים בתחומים הרלבנטיים..."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

39. ברע"א 3504/11 שי ששון נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ, מיום 5.9.11 הבהיר כב' השופט
ריבלין את דבריו וקבע:

"ככלל ימונה מומחה נפרד בתחום הכאב מקום בו ישנה ראשית ראיה לכך שהכאב
מוביל לתסמונת כרונית, אשר נבדלת באופן ניכר מהתחומים הרפואיים שבהם
מונו כבר מומחים. במקרים רבים אחרים הכאב הוא פועל יוצא של בעיות רפואיות
ספציפיות, ואז ניתן, בדרך כלל להסתפק בחוות דעתם של המומחים בתחומים
הרלוונטיים או של הוועדות הרפואיות של המוסד לביטוח לאומי.

אכן, יתכנו מקרים שבהם יסבול תובע מתסמונת כאב כרונית נפרדת, ובמקביל
יסבול גם מכאבים שמקורם בבעיה רפואית ספציפית אחרת. במקרה כזה, אין
לשלול מינוי מומחה נפרד בתחום הכאב, אפילו אם הכאבים הספציפיים קיבלו
כבר ביטוי בחוות דעת של המומחה בתחום הרלוונטי. אלא שבמקרה זה קבע בית
משפט השלום כי: "עיון בתיעוד הרפואי, אשר צורף על ידי התובע לבקשה, מעלה
כי תלונות התובע וההתייחסות בהתאם בתיעוד הרפואי, הם באותו תחום ומאותו
הסוג אשר הועלו בפני המומחה בתחום האורטופדי ואשר אליהם המומחה גם
התייחס בחוות דעתו... מהאמור לעיל עולה כי התובע מטופל במרפאת כאב בגין
אותן בעיות אורטופדיות ואין מדובר במחלה עצמאית ונפרדת" (פסקאות 6-7
לפסק הדין). משמע – במקרה זה לא הוצגה ראשית ראיה לקיומה של בעיה
בתחום הכאב, הנפרדת מזו שכבר קיבלה ביטוי בחוות הדעת האורטופדית."

כלומר באותו המקרה בעניין ששון מצא בית משפט כי המומחה בתחום האורתופדי
התייחס לכאבים מהם סובל התובע שם ואף מצא לקבוע כי הטיפול במרפאת כאב
נעשה בשל אותן בעיות אורתופדיות.

40. לאור דברים אלה יש להשיב על שתי שאלות: הראשונה, האם במסמכים שצורפו
לבקשה שהוגשה לבית משפט קמא, יש כדי ללמד שמדובר בתסמונת כרונית, נבדלת
באופן ניכר מהתחומים שבהם כבר מצא בית משפט קמא למנות מומחים. השניה,
האם נמצאת התייחסות המומחים שמונו גם לכאבים מהם סובל המערער ואשר
בגינם קיבל אישור לשימוש בקנאביס?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

41. כבר במסגרת הגשת כתב התביעה והבקשה למינוי מומחים טען המערער כי מאז
התאונה הוא סובל מכאבים חזקים מאוד בייחוד ברגל, במקום שבו הוחדרו לו
הברגים, בכתף וגם מכאבי ראש.
- עוד טען כי מאז התאונה ועד היום הוא נטל במשך זמן רב משככי כאבים רבים ללא
תועלת אמיתית, פנה לטיפולים אחרים ובסופו של יום קיבל אישור לשימוש
בקנאביס רפואי.
- לבקשתו צירף המערער מסמכים רפואיים המעידים על הנפקת מרשמי תרופות
לשיכוך כאבים (אוקסיקונטין, אופטלגין, אתופן, רוקסט וארקוקסיה), מסמכים
המפרטים תלונות על כאבים ברגל ובקרסול ואת הרישיון שניתן לו החל מיום
29.9.20 להחזקת קנאביס רפואי.
42. בית משפט קמא, בשלב זה, לא מצא במסמכים הרפואיים שצורפו לבקשה ראשית
ראיה למינוי מומחה בתחום רפואת הכאב, ולכן דחה את הבקשה.
- בשלב זה של ההליך, החלטה זו של בית משפט קמא היתה סבירה והגיונית.
- בית משפט קמא מצא למנות מומחה בתחום האורתופדי. המומחה יכול היה
במסגרת חוות דעתו להתייחס גם לתלונות המערער בגין כאב באזורים שבהם נפגע
המערער ולהביע את דעתו בעניין. בשלב זה טרם הוברר האם מדובר בכאב שנובע
מהפגיעה האורתופדית עצמה או שמא מדובר מתסמונת כאב עצמאית.
- בנוסף, החלטה זו, בשלב זה, טרם חסמה את דרכו של המבקש לשוב ולהגיש בקשה
למינוי מומחה בתחום רפואת הכאב, לאחר המצאת חוות הדעת של המומחה
בתחום האורתופדי.
43. בהמשך, הוגשו לבית משפט קמא חוות דעת המומחים הרפואיים שמונו.
44. ד"ר שי טננבאום, המומחה בתחום האורתופדי, ציין בחוות דעתו כי המערער מלין
על "כאב שוק/ קרסול ימין בעת עמידה ממושכת, הליכה מרובה, חש "עייפות
וחולשה ברגל ימין", מלין על הליכה בצליעה קלה ופרט לכך ללא תלונות נוספות".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 22-12-3360 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

- 1
2 בבדיקתו את התובע מצא, בין היתר, כי המערער מתהלך בצליעה מזערית על רגל
3 ימין, דלדול קל בשרירי שוק ימין ונפיחות קרסול ימין, בבדיקת ברך ימין קיימת
4 רגישות קלה במישוש, קיים עיבוי רקמה ורגישות קלה למישוש באספקט מדיאלי
5 דיסטלי של שוק ימין, קיימת רגישות במישוש קרסול ימין באיזור קדמי- צידי של
6 המפרק ואחורית לפטישון לטרלי, תנועת הקרסול מימין מוגבלת במידה קלה.
7
8 לאור ממצאים אלה קבע המומחה כי נכותו של המערער הינה בשיעור של 15% לפי
9 סעיף 35(1) (ב-ג) בגין תחלואה כוללת של ברך/שוק/קרסול ימין לאחר שבר בעצמות
10 השוק ופטישון לטרלי שטופל ניתוחית, עם דלדול שרירים קל, הגבלה קלה בתנועת
11 הקרסול וכו'. כן קבע נכות נוספת בשיעור של 10% בגין הצלקות.
12
13 45. מתוך עיון בנכונות שנקבעו על ידי המומחה עולה כי המומחה העניק נכות בגין
14 המגבלות האורתופדיות בעיקר ואין התייחסות מפורשת לכאבים. בוודאי שאין
15 התייחסות לכאבים בכתף.
16
17 46. אין בידי לקבל את טענת המשיבה כי המערער לא התלונן בפניי המומחה על כאבים
18 באזור הניתוח, מתוך עיון בחוות הדעת עולה כי המערער מתלונן על כאב בשוק
19 ובקרסול ומרגיש עייפות וחולשה ברגל ימין. כך גם אין בידי לקבל את טענת
20 המשיבה כי המערער לא הראה כי עשה שימוש בתרופות נוגדות כאב אלא לזמן
21 מוגבל. שהרי לאחר שהתלונן כי התרופות דוגמת אוקסיקונטין אינן מסייעות לו
22 דיה, קיבל רשיון לשימוש בקנאביס והמינון שאושר לו של 60 גרם לחודש הוא מינון
23 גבוה בהרבה מן הממוצע שמוכר בהליכים דומים.
24
25 47. ד"ר אילן טל, המומחה בתחום הנפשי, ציין בחוות דעתו כי המערער "רואה כל יום
26 את הברגים שיש לו ברגל, מנסה לעבוד על עצמו שזה בסדר, ואז מתחילים כאבים
27 והוא מבין שהוא לא נורמטיבי ויש משהו ברגל שמגביל אותו. מתאר שיש לו
28 כאבים, לא יכול ללכת הרבה, לא יכול לרוץ, לא יכול לעמוד הרבה זמן על
29 הרגליים. מטופל בכאבים עם קנאביס רפואי, 50 גרם בחודש. משתמש במשך
30 שנה..."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

- 1 מכאן שגם בפניי המומחה בתחום הנפשי התלונן המערער על הכאבים מהם הוא
2 סובל.
- 3
- 4 48. ד"ר רון דבי, המומחה בתחום הנוירולוגי, התייחס במסגרת חוות דעתו אך ורק
5 לתלונותיו של המערער בגין כאבי הראש והסחרחורות. העדר התייחסות בחוות
6 הדעת לתלונות בגין כאבים באזור הרגל, אין בה לטעמי כדי להעיד על כך שהמערער
7 אינו סובל מכאבים ברגלו.
- 8
- 9 49. לאחר שהומצאו חוות דעת המומחים, הוגשו תחשיבי הנזק מטעם הצדדים וניתנה
10 על ידי בית משפט קמא הצעה לפשרה, הגיש המערער ביום 18.8.22 בקשה חוזרת
11 למינוי מומחה בתחום רפואת הכאב.
- 12
- 13 50. לבקשה זו צירף המערער מסמכים רפואיים נוספים, בין היתר מרשמים נוספים של
14 התרופות שניתנו לו לצורך שיכוך כאבים החל מיום התאונה ועד לחודש ספטמבר
15 2020, את פניותיה של ד"ר לביה תמיר למשרד הבריאות (היחידה לקנאביס
16 רפואי), מיום 9.12.20, 26.5.21, 26.10.21 ומיום 5.4.22, שם ציינה כי האינדיקציה
17 לבקשה היא: "כאב כרוני נוירופטי לא על רקע סרטן, לאחר מיצוי טיפול מקובל",
18 באבחנה ציינה "CHRONIC PAIN SYSDROME", ובפירוט אבחנה ציינה
19 "תאונות אופנוע לפני שנה עם פגיעה אורטופדית ניתוח ותסמונת כאב כרוני" ואת
20 הרישיונות להחזקת קנאביס רפואי החל מיום 29.9.20 ועד ליום 16.4.23.
- 21
- 22 51. בעקבות המסמכים הנוספים שהומצאו לבית משפט קמא, הציע בית משפט קמא למערער
23 להפנות שאלות הבהרה למומחים בתחום האורתופדי והנוירולוגי, על מנת שיחוו דעתם
24 בשאלת הקשר הסיבתי שבין השימוש בקנאביס הרפואי לבין התאונה. (החלטות מיום
25 3.10.22 ומיום 18.10.22).
- 26
- 27 52. גם בשלב זה, איני סבורה כי נפלה טעות בהחלטות בית משפט קמא. נדמה שהמבקש עצמו
28 לא ביקש לקבל אחוזי נכות נוספים אלא לקבל קביעה הנוגעת לצורך בשימוש בקנאביס.
29 לטעמי ההחלטות להפנות למומחים שמונו שאלות הבהרה הינה נכונה וסבירה. מקורו של
30 הכאב עליו הלך המערער הינו ברגל ימין, בכתף ובראש ולכן היה מקום לברר עם המומחים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

- שמונו בתחום האורתופדי והנירולוגי האם מדובר בכאב שמקורו אורתופדי או שמא
מדובר בתסמונת כאב עצמאית.
53. המערער פעל לפי הנחיותיו של בית משפט קמא והפנה למומחים שמונו שאלת הבהרה:
"האם הפציעה שנגרמה לתובע בתאונת הדרכים כרוכה, על סמך ניסיוןך, בסבל וכאבים
העשויים להצדיק טיפול בקנביס רפואי?"
54. המומחה בתחום האורתופדי השיב כי: "מדיניות משהב"ר והתוויות לטיפול בקנביס
רפואי אינן חלק מהכשרתי כמומחה לכירורגיה אורתופדית. על כן אין ביכולתי להשיב
לשאלתך."
55. המומחה בתחום הנירולוגי השיב כי: "הטיפול בכאב בגין השבר והניתוחים ברגל ימין
אינו בתחום התמחותי. כפי שצוין בחוות הדעת, החבלה ברגל ימין לא גרמה לנזק
נירולוגי."
56. מתוך עיון בתשובות המומחים לא ניתן לדעת האם הכאב עליו מלין המערער מקורו בפגיעה
האורתופדית או הנירולוגית או שמא מדובר בכאב שמקורו עצמאי. זאת מאחר ומצאו
לציין כי הדבר אינו בתחום מומחיותם. אמנם ד"ר טננבאום התייחס בעיקר לשימוש
בקנאביס אך מנגד לא הוסיף דבר ביחס לתסמונת הכאבים הנטענת. הוא הדין ביחס
לתשובתו של פרופ' דבי.
57. מקובלת עליי טענת המשיבה כי אכן המסמכים שצורפו לבקשתו של המערער מיום
18.8.22, מהם עולה פנייתה של ד"ר תמיר לביה ליחידה לקנאביס רפואי, הינם פלטי מחשב,
לא חתומים אשר לא ברור מי ערך אותם, טיבם ומעמדם.
58. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם ממכלול המסמכים שהוגשו על ידי המערער מהם עולה קשר
ישיר בין פנייתה של ד"ר תמיר לביה לבין הרישיון לשימוש בקנאביס רפואי שניתן למערער.
59. מתוך המסמכים שהוגשו על ידי המערער עולה כי למערער נופקו מרשמים לקבלת תרופות
לשיכוך כאבים החל מיום התאונה ועד ליום שקיבל רישיון לשימוש בקנאביס רפואי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 22-12-3360 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

60. עוד עולה מהמסמכים כי המערער מלין על כאבים חזקים בקרסול וברגל ימין, בכתף
ובראש.

61. לטעמי מתוך חוות הדעת עולה כי לא ניתנה התייחסות מפורשת של המומחים לכאבים
החזקים עליהם מלין המערער ולצד המסמכים המעידים על טיפול בתרופות נוגדות כאב
חזקות שלא הביאו לפתרון ובסופו של יום הומרו ברישיון לקנאביס רפואי – מהווים
ראשית ראיה למינוי מומחה בתחום זה. זאת זולת התייחסות של המומחה בתחום
הנוירולוגי לכאבי הראש בקביעת נכות בשיעור 2.5%. יש להניח שנכות בשיעור זה לא
הייתה מזכה את המערער בקבלת רישיון לקנאביס רפואי ובוודאי שלא במינון של 60 גרם
לחודש. משמע, מדובר בכאבים חזקים מעבר לכאבי הראש.

62. בכך לדעתי ישנו מענה לשתי השאלות שהצגתי בתחילת הדיון.

63. אין לי אלא לשוב על האמור מפי כב' השופט זילברטל ברע"א 3007/12 פלונית נ' הראל
חברה לביטוח בע"מ, מיום 30.5.12 לפיו עדיף מינוי מיותר ממינוי חסר.

סוף דבר

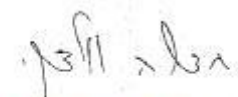
64. מצאתי לדון בבקשת רשות הערעור כבערעור ולקבלה.

65. התיק יוחזר לבית משפט קמא לצורך מינוי מומחה בתחום רפואת הכאב. המשיבה תישא
בשכר טרחת המומחה.

66. המשיבה תישא בהוצאות המערער בגין בקשה זו בסך של 5,000 ₪.

67. הפיקדון שהופקד על ידי המערער יוחזר לידי באמצעות בא כוחו.

ניתנה היום, ד' סיוון תשפ"ג, 24 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

חדוה וינבאום וולצקי, שופטת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 3360-12-22 ת.ב. נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")
בע"מ

1

